Szereda. 55. Szám. Junius 8-kán, 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik e lap minden Szeredán, Pénteken és Vasárnap. Előfizetnetni minden cs. k. postahivatalnál, e lapok kiadó hivatalához czimzendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr uj pénzben.
A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS :
Az Ó-várban, Vizi-utcza, 231. szám alatt.
KIADO-HIVATAL :
A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 ujkrért közzététetnek; folytonos hirdetésektől illő pct elengedtetik. Mindenik hirdetésre 30 ujkr bélyegdij előre befizetendő.
A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok sat. a kiadó-hivatalhoz utasitandók.

Előfizetés

a

„KOLOZSVÁRI KÖZLÖNYRE."

Julius 1-jén kezdve uj félév következvén, tisztelettel kérjük fel érdemes olvasóinkat előfizetéseik megujitására, s hazafias közbenjárásuk által előfizetőink számának gyarapitására.

Lapunk a tapasztalt részvétbe vetett bizalmunk folytán továbbra is hetenkint háromszor, u. m. vasárnap, szeredán és pénteken fog megjelenni.

Előfizetési ára:
Félévre 6 ft 30 kr.
Évnegyedre 3 ft 15 kr.

Az előfizetések a kiadó-kivatalhoz Stein János könyvkereskedésébe utasitandók, posta vagy magány alkalom utján.

(D.) **Szemle.** Poroszország magatartásában némileg határozottabb irányt állit a „Zeit. f. N. D." e szerint Willisen tábornok bécsi küldetésének azon eredménye lett, miszerint Poroszország tettleg fellépni igérkezett, mihelyt az ellenséges sergek a Mincio vonalt átlépik, ha Napoleon biztositékot nem ad a német terület sérthetlensége iránt. Az azt követő béke-congressusban Poroszország fel fog lépni Ausztria olaszországi birtokának épsége mellett, a miért Ausztria kötelezte volna magát, hogy a Bund vezérletét a hadügyi kérdésekben Poroszország kezén hagyandja. Oroszország hadi elönyomulása ellenében Poroszország külön kötelezettségeket vállalt el, minőket Ausztria vállalt volt a slesvigholsteini ügyben. Ezen határozottabb irány Ausztriának a Bundban esö részei érdekében fontos ugyan, miután a birodalom egy nagy népességgel biró területe mellett Poroszország fegyvert ragadni kész; de Napoleon már is többször kimondá, hogy a német földet sérteni nem akarja, s e részben meglehet adand biztositékot is. Igy a porosz elhatározás a harcznak eddig nyilvánitott irányán nem sokat változtat, de végkérdéseiben felette fontos lehet. Talán olvasóink egy részének érdekében, kik államtanulmányokkal nem foglalkoznak, nem lesz czéltalan ide jegyeznünk, hogy az ausztriai birodalom következő tartományai esnek a német szövetségbe u. m. a) Enns alatti és b) Enns feletti tartomány, c) Salzburg, d) Stajerország, e) Karinthia, f) Krain, g) Ausztr. Friaul, h) Trieszt kerülete, i) Istria, k) Tyrol, l) Cseh, m) Morvaország, n) Szilezia, o) Auschwitz és Zátor. Ausztria ezen bundba esö tartományainak összes népessége 12,918,500-ra megy s 3,573 □ mérföldet foglal magában földterületileg. Tehát népességileg akkora mint Poroszország Posenen kivül, területileg pár száz □ mérfölddel nagyobb.

Az a kérdés : hogyan fogják már értelmezni a területsértést, mert ha Napoleonnak szerencsés csatái lesznek Olaszországban, s az ausztriai sergeket bennebb nyomnia sikerülne, azok természetesen vagy Ausztriába vagy Tirolba vonulnak vissza, honnan folytonos támadásokat intézhetnek Lombardiára, mig ha Napoleon a Bundhoz tartozó részekbe ez esetben is be nem léphetne, akkor vagy Lombárdiában kellene véglegesen megtelepednie, s védenie e tartományt, vagy hadviselése lehetlenséggé válnék.

E szerint azt hiszszük Poroszország igy számit : mihelyt Napoleon Lombardiába benyomul, mindjárt adjon biztositékot, hogy a német tartományokat nem sértendi, s mihelyt sikerülne neki a császári sergeket Lombardiából kinyomni, rögtön legyen fegyverszünet, s egy béke-congressus egyenlitse ki a kérdést a hadakozó felek közt. — Ennyit lehet érteni a porosz vállalkozás alatt, a mi igy minden esetre kedvezőbb volna Ausztria mint Francziaországra nézve, mikor a béke-congressus esetében már anticipálva volna Poroszország szavazata Ausztria olasz birtokának integritása mellett, holott már most kétségtelen, hogy Napoleon éppen az olasz birtokok sértésére tör, mert hisz különben lehetetlenség volna az, hogy éppen az ö szövetséges zászlói alatt álló Garibáldi teljes nyilvánossággal szólitsa fel Lombardiát Ausztria elleni lázzadásra.

Alig hiszszük, hogy képes legyen Napoleon ugy folytatni hadát, hogy seregei a Bund területét benn Ausztriában ne érintsék, ha csak azt közbül nem szoritja, s mostani nyilvánitott szándékait még nagyobbakra ki nem terjeszti, a mint azt egykor XIV. Lajos és I. Napoleon megkisértette volt.

Egyébaránt ezen kérdés Napoleon elönyomulásával együtt fog nöni és kitisztázódni, vagy visszaveretésével együtt enyészni el. Ausztriára nézve az is fontos elöny, hogy birodalma egy részének védelmére kész fölkelni a Bund, melynek rendes contingense most 456,000 fegyveresböl áll.

Csakhogy itt az a kérdés : vajjon megijedne-e Poroszország fellépésétöl Napoleon akkor, mikor Ausztriának mostani roppant haderejét annyira gyengithetné csatákkal hogy ezen nagyhatalom kénytelen lenne a Bund jogában s területén keresni biztositékot és menhelyet ? Ha Poroszország békecongressuson öszintén kivánná biztositani Ausztria olasz tartományait, ugy ezen jó akaratát sokkal inkább kivihetné a csatatéren most, mig Ausztria erös, ketten pedig még erösebbek lennének. Az orosz betörésétöl fél Poroszország most? ám ha Ausztria elgyengül, akkor még inkább félhet. Tehát a porosz határozottabb igéretet valódi értekére szállitva le, láthatjuk, hogy mind az csak menedékesités, melylyel a fizetni nem akaró adós, mint ildomos és jogos ürügyekkel a pört hurczolni, halogatni szokta, hogy fizetni ne kelljen, mig talán hitelezöje kisorvad a perköltségböl sat.

Miután az európai egyensuly a szláv és latán elem consolidátiója esetében nagy nemzetiségek hasonló csoportozatában foghat fenntarthatónak mutatkozni a jövendö politikája elött, Német-, s jelesen Poroszország magatartása igen fontosnak látszik azon nagyhatalom harezi ügye irányában, mely legtöbb erövel látszott birni valaha egy leendö szorosabb német egység létesitésére, melynek szükségessége elöbbutóbb elö fog állani azon esetre, ha as 1815-ki alapokat a harcz viszontagságai, vagy az idök szellemével a diplomatia müködései tetemesebben megrenditenék.

A city-gyülésen emlitett szónok, ki az angol közvéleményt tettleges föllépésre kivánta hangolni, közelebbröl az „Ost D. P." egy értesitése szerint a „N. Z." után, egy bradbordi meetingben a német democratákra kacsintva, felhozza helyesen, hogy ezek ellen vétkezett Ausztria s állitja egészen helytelenül, hogy Ausztria szétbomlása a legjobb alkalom volna Németország egyesitésére a porosz hatalom alatt," a mely állitás helytelenségét ugyanazon lap következö tételben mutatja ki: „mi azon vezérfonalnak, mely után Oroszország jelenlegi uralkodója az ujabb történelemben oktattatott — következö helyével felelünk: „A mi czélunk most és jövöben Konstantinápoly, az hivatva van arra, hogy kezeink közt világ központja legyen. Ha Poroszország terveink érvényesitésére útunkban nem állana, söt talán egy fegyverzett semlegességben tartaná magát, akkor mi töle az összes Németországot nem irigylenök, feltéve, hogy ö a lengyel részeket nekünk átbocsátaná" sat.

A bécsi lapok ez ügybeni észleletei nagy figyelmet érdemelnek azon szempontok megtalálása végett, melyekböl a porosz magatartást birálni kell. Ezen magatartás határozza el, mennyiben enged ö a hatalomvágy kétes kecsegtetéseinek, vagy mennyiben áll azon kötelezettségnek, melylyel a német mostani rendszert, mint fötagja a Bundnak, védeni tartozik. A harcz koczkavetések ily nagy napjain minden az addigi rendszerböl kilépö hatalom nagy felelösséget vállal magára a történelem elött; hol a jó eredmények öt nagygyá tehetik, de egy elöre nem látott válságos kifejlés népek átkát vonhatja magára.

Ujdonságok.

— Egy kiválólag a kisebb és közép birtokosságra nézve igen fontos munka jelent meg az itteni ref. tan. nyomdájában ezen czim alatt: „Mit tegyen az erdélyi gazda, hogy jóllétre juthasson ?" Irta Berde Áron. A munka a tagositás előnyét mutatva ki, terveket ad arra, hogyan lehessen kisebb birtokokat Erdély éghajlatához s viszonyához képest legczélszerübben a váltó gazdászat elvei szerint beosztani. Addig is mig tüzetesebb ismertetést adnánk róla, üdvözöljük ez igen hasznos és derék munkácskát, s ajánljuk mindenkinek a ki földbirtokát észszerüleg kivánja hasznositani. A munka ára 35 uj kr (20 pkr) és minden könyvárusnál kapható.

— N.-Szebenben államczélokra következő adakozási öszszegek folytak még be részint a helytartósághoz, részint a „Filial-Comité zur Uebernahme und Gebahrung der patriotischen Gaben" czim alatt ottan alakult bizottmányhoz : Országos főtörvényszéki tanács és az urbéri törvényszék elnöke Fillenbaum Ferencztől két erd. urbérkárp. kötelezvény 100 frtos szélvényével együtt; továbbá cs. k. ezredes Podivinski Ignácz és cs. kir. nyugalmazott őrnagy Ehrenreich Petzman mig a háboru tart havonként 10 frtot ajánlnak; a bágyoni kerület községei 862 frt 75 krt o. é.; cs. k. főépitészeti igazgató Trechich Vincze 100 ft o. ért.; s a fehérvári kerületi biztos Loserth Ferencz 40 ft p. p. nemzeti kölcsön kötelezvényben szélvényével együtt. (S. B)

— Hódolati nyilatkozatot nyujtottak még be a bágyoni kerület községei : Vajda-Hunyad, Alsó- és Felső-Orda, Maros-Portus, Limba, s Poklos. (S. B.)

— A „Pesti N." tárczájában egy közlemény van téve ily czimü Bécsben megjelent röpiratból „Oesterreichs Politik in Italien und die wahren Garantien seiner Macht und Einheit"; felelet ez azon röpiratra, mely egyik magyar notabilitás tollából közelebbről Lipcsében jelent meg, „Die Garantien der Macht und Einheit Oesterreichs" czim alatt, s talán a „P. N." csak is azért közölte. Ezen röpirat fogadtatásáról Magyarhonban, a bécsi „Wanderer" 117. sz. ezt irja: „A lipcsei röpirat szabadelvü iránya daczára se tetszett Magyarországon, mert kiindulási pontját az 1849-ik év „tabula rasa"-jából vette, s nem a monarchia törvényes alapjából a kétoldalu pragmatika sanctioból. Azonban a bécsi röpirat hasonlóan nem a legkedvezőbb benyomást tette, mert abban oly theoria védetik, mely a népeknek élő, gyümölcsöző s öntudatos összemüködését tagadja, s a helyett egy vegymütani gépiességet tanácsol, mely a népek igényeivel se lélektanilag, se népismeileg meg nem egyeztethető; pénzügyileg pedig annak átvitele messze túlhaladja az állam erejét, minek következtében az ily theoriák természetes végkövetkezménye csak arra megy ki, hogy az ausztriai monarchiának Mária Teréz korától az ujabb időkig kivivott európai magas állása felforgattassék, s az állam bonyodalmainak megoldása egy gyakorlatiatlan rögeszme miatt lehetlenné váljék. Ugyancsak a „Wand." ezen czikke irja, hogy Magyarország herczeg primása Ő cs. k. ap. Felségénél egy kihallgatást nyerni volt szerencsés, melyhez a magyar nemzet viditó reményeket kötött.

Nemzeti szinház. — Jun. 1-jén „Ördög Robert" jó előadással, melyben kiválólag kitünt Ferenczi Izabella és Bodorfi.

Jun. 2-kán : A szinkörben „Zrinyi Miklós" — gyenge decoratióval.

Jun. 4-kén : „Bodorfi javára a „Kunok," jó előadás s még sokkal jobb lesz vala, ha Miksa szerepét Ferenczi Izabella viszi, a mit résztvevő közönségünk s a hazai tárgyu darab egyaránt igényel, hogy minden szerep a legjobb erőkkel töltessék be. Egyébaránt e szerepet Singer Róza is illőleg vitte s a fiatal énekesnő folytonos előhaladását szépen tanusitá. Fridrichné Margit szerepét feltünően szépen adta a 2-dik felvonáson kezdve, habár ezen szerep a háládatlanságig magasra levén téve, igen megkisérti az énekesnő iskoláját.

Jun. 5-kén : „Dalos Pista," élénk jó előadással, minthogy erre már Komáromi is visszaérkezett. A czimszerepet Follinusz vitte, kinek igen nagy dicséretére válik, hogy szükség esetében nem dalmüben is kész fellépni.

Politikai hirek.

A „Moniteur de l' Armée jelenti, hogy a párisi és lyoni hadsereg, melynek osztályaiból alakitották az olasz hadsereget, teljesen ujra van szervezve és a szabadságosok beszólitásával hadi létszáma is teljes lesz. A párisi hadsereg Magnan tábornagy parancsnoksága alatt álló nyolcz osztály tábornoka : Grand, Gudin gróf de Grammont, Maissiat, d'Allonville, Marulaz, Bisson, és Fririon br. A Castellane tábornagy alatt álló lyoni seregosztály-tbnokai : Reyan, Fancheux, Hugues, és Geraudoni.

A hadügyminiszter ujolag 60 vontcsövü ágyut küldött az olasz hadsereghez.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Bouët-Villaumez aladmirál Párisból Lyonba utazott az ostromló flotta parancsnokságát átvenni, mely flotta két osztályból áll, melyek közül az egyik a tengerpartokon, a másik a folyamokon fog müködn.

Noha a háboru még alig kezdődött el, mégis (mint a Constitutionel) a „Pays" is oly czikket hoz annak megmutatására, hogy a béke nem fog alkalmasint oly soká magára váratni, mint sok ember hiszi. Egy pillanatig sem kétkedik a franczia lap azon, hogy az osztrákok vagy jószántukból vagy kénytelenségből(?)váraikba vissza fognak vonulni,(?!)s akkor csaknem egész Lombardia meg lesz szabaditva. Az ország ekkor nemzeti szervezetet nyer, s az olasz zászló csaknem minden ponton lengeni fog. Akkor aztán az osztrákokat csak végmenhelyükből kell kiszoritani. Ezen eredmény eléretvén, Ausztriának engedni kell, s ha ezt nem akarja, akkor Európától, mely a háborut bizonyosan nem ohajtja meghosszabbitani, kénszerittetni fog rá. — A kölni lapnak irják, hogy Párisban még mindig vannak, kik a háboru nemsokára való befejezésében hisznek. Ilyenek a franczia orphenisták igazgatói, Vaudin és Delaporte urnak, a kik nehány hóval ezelőtt az iparpalotában a nagy énekesünnepélyt rendezték. Most egy nagy nemzetközi zeneünnepély szervezésével foglalkoznak, melyet 1860-ki őszszel, vagy 1861-ki tavaszszal akarnak tartani Párisban a béke örömére. Vaudin ur már megirta a béke-hymnust, melyet 10,000 énekes fog előadni, és a melyhez Meyerbeer igért zenét.

Párisból irják, hogy a Nápolyban fejlődhető események nagyon foglalkodtatják Francziaországot és Szárdiniát. Oroszországról állitják, hogy Nápolyt illetőleg teljesen öszhangzólag vélekedik Napoleonnal. A császár kinyilatkoztatta, hogy Francziaország nem akar Nápolyban a dynastiát illetőleg kérdést idézni elő, s éppen oly kevéssé akar Siciliában forradalmat.

Páris, május 26. Azon hir, mely tegnap Angol- és Oroszország ellenvetése iránt Toscana elfoglalása tárgyában a börzén elterjedt, ma valótlannak bizonyult. Szintugy hamisnak látszik azon hir is, mely Gorcsakoff lemondása iránt Bécsből ide érkezett. Mert a jól értesült magasabb orosz körökben mitsem tudnak ezen miniszteri változásról, mely különben nagy jelentőséggel birna. Nemcsak a kül- de a Sándor czár trónra lépte óta reformált belpolitikának is megváltoznia kellene, ha valóban ily miniszteri változás történnék. Igaz hogy Oroszországban ugy, mint Francziaországban is, hol az önuralkodó személyes akarata mindenható, minden lehetséges; és igy egy udvari cselszövény következtében Sz. Péterváron a franczia császár személyes barátja rögtön meg is buktattathatik. E hir azonban még mindig valósulást igényel. Itt azt remélik: hogy az angol miniszterium az uj ház által meg fog buktattatni; és egy Palmerston, Russel, Cobden-miniszterium fogja a kormányt kezébe ragadni, mely Olasz- és Francziaország javára a semlegességet föntartani fogja. Ugyszintén az itteni külügyi hivatalban állittatik, hogy Walewszky Poroszországtól biztos igéretet kapott ennek szigoru semlegessége iránt. Mindazáltal Pelissier hadteste jövő hónap végeig 300,000 emberből álland, és ezenkivül még egy éjszaki hadsereg fog felállittatni a belga határokon.

— Londonból irják: Az angol parlament megkezdte előleges ülését. A felsőház máj. 31. d. u. 2 órakor ült össze, az alsóház ugyanaz nap, s megválasztá elnökét. Az elnököt parliamenti szokás szerint minden parlamentre ujból választják, rendesen azonban az elébbi szokott maradni. Az alsóháznak ezen választási joga, az ünnepélyes megnyitás előtt, külön királyi felhatalmazás által engedtetik. E szerint alig nehány nap mulva megkezdődik a vita, melynek eredményét feszülten várja a félvilág.

Az angol lapok sokat beszélnek jelenleg a Palmerston és Russel lord közti közeledésről és szövetkezésről. Némelyek azt állitják, hogy az egészen meghiusult, miután Russel lord elnök akar lenni; mások ellenkező véleményben vannak, s kilátásba helyezik e két államférfiu egyesülését. A „Morning Post" — Palmerston lapja — következőleg nyilatkozik a két államférfiu közti meghasonlás tárgyában:

„A viszálkodás insinuatiója csak csel a két államférfiu iránti közbizalom megrenditése és a szabadelvü ügynek való ártás végett. De ezen önámitásnak tizenöt nap alatt vége lesz. Midőn a kormány elleni egyesülés ideje eljövend, nem lesz meghasonlás a szabadelvü táborban. A meghasonlások s kiengesztelhetlen személyes versenygések, melyeket nekik (Palmerston és Russell) tulajdonitnak, tisztán képzeletiek. A két államférfiu magatartása világos: ők védeni fogják elveiket és pártjokat s midőn a királynő igénybe veszi szolgálatukat, akkor együtt fognak müködni." Ha ez csakugyan ugy fog történni, mint a „Morning Post" állitja, s ha a szabadelvü pártnak csakugyan sikerül a torykat kiütni a nyeregből, mint ohajtják: ezen fordulat európai nagy esemény lesz, melynek következményeit egyelőre föl se foghatjuk. Anynyi tény, hogy a toryk maradása vagy lelépése uj és határozott irányt ad nemcsak Angolország, hanem a többi semleges nagyhatalmak politikájának is, mi jelenleg anynyira kétértelmü és határozatlan.

London, máj. 31. Ma délután 2 órakor a felsőház összeült. — Az alsóházban Denison szóvivővé jelöltetett. Minthogy mind Disraeli mind Palmerston mellette szóltak, a kijelölt ellenzés nélkül megválasztatott.

London, jun. 1. Bright tegnap meglehetős bizalmatlanul szólt Birminghamban Derby lord semlegességi politikájáról, nevezetesen az önkénytes csapatok toborzását illető mesterkedése tárgyában. (W. Ztg.)

Az uj brit parliament jun. 7-kén nyilik meg s ha az „Observer" igazat jósol, a kormány tüstént számadásra fog vonatni azon balog eljárásáért, hogy Európa veszélyes helyzetében oszlatta el a parliamentet. Ki fogja a bizodalmatlansági nyilatkozatot elfogadhatni, miután Palmerston és Russell nem tudtak kiegyezkedni? erről minket az „Observer" nem világosit fel. Egyébiránt, mintha a szabadelvü pártok diadala iránt semmi kétsége sem volna, igy szövi tovább okoskodását: „ha a miniszterium a külügyi kérdésben tönkre sem jutna, a parliament érett vizsgálat alá veendi a reform ügyét s több mint valószinü, hogy ezen szirton a toryk megfeneklenek. Ha a trónbeszéd nem emliti a reformot, tüstént fog egy javaslat előterjesztetni, mely ellenében a kormány csak azért is kisebbségben marad, mert az alház tagjaira nézve még igen korán volna a választóknak tett igéret megszegése. Ily hütlenséghez lassan kell szokniok. Ellenben ha a miniszterek a reformbillre kiterjeszkednek s e bill az előbbeni férczmühez hasonló leend: akkor szintazon gyalázatos sorsban fog részesülni. A toryk biznak a szabadelvüek közt uralkodó egyenetlenségekben; de alkalmasint azt fogják tapasztalni, hogy Palmerston és Russell öszszegyalulódnak s akkor Bright szivesen pártolja általok alakitandó miniszteriumot.

A „Daily News" a miniszteriumot folyvást a titkos ausztriacismus gyanujával terheli, Anglia mostani magatartását „támadó semlegességnek" cimezi. Oly politika ez, mely — mint az olasz rokonszenvü lap megjegyzi — Angliát a közérzelemmel és saját érdekeivel ellenkező háboruba sodorhatja.

A „Globe" inti az angolokat, hogy Olaszország iránti rokonszenvökhez hütelenek ne legyenek s kisérjék az olasz nemzet függetlenségi törekvéseit, ha egyébbel nem is, legalább buzgó óhajtásokkal.

— Az „Ind." levelezője irja: „Bizonyosan tudom, hogy Syracus gróf, a dynastiai ellenzék feje, komoly alkudozásokba elegyedett a piemonti ügyviselővel, miknek eredményei Cavour grófot kielégitették. A nápolyi emigratio Turinban, köztük Poerio is, Cavourral egyetértésben van. Mint hallszik, Lajos Napoleon is értesitve volna e megoldás felől, s nem lett volna az ellen semmi kifogása.

Az olasz-közép államok helyzete e perczben nagy mértékben foglalkodtatja a diplomatiát. A mi Toscanát illeti, a dolog most annyira van és az ott történők oly általános roszalásra találnak, hogy már Francziaország maga sem látszik tudni, minő állást vegyen az ottani ideiglenes kormány, illetőleg a szárdiniai helyettesség irányában. Mindenünnen megerősitik, miszerint a livornói expeditiót még Oroszország is roszalta, Bécsben pedig — miként jó forrásból hallszik — az angol követ Loftus lord már ismételtem tisztelgett a toscanai nagyherczegnél s arról biztositá ő fenségét, miszerint a tory kormány az ő dynastiájának megbuktatását szintoly kevéssé fogná türni, mint az olasz területi viszonyok egyoldalu megváltoztatását.

De ha e biztositás őszinte, mit szóland majd Anglia azon legujabb proclamatióról, mely azt hirdeti, miszerint Massa és Carrara „Szárdiniába bekebeleztetett." A turini „Opin. szerint legalább e szavakkal kezdődik a szárd biztosok kiáltványa; azonban a „Moniteur" ugyanezen okmányt közölvén, amaz első sorokat nem tartalmazza. Mit kell erről tartani? Tán a szárd biztos hivatalos kibocsátványai is censurálja a párisi sajtórendőrség? Vagy a „Moniteur" versiója-e az, a mely hiteles, az „Opinione" közleménye pedig helytelen? Vagy tán nagyon is korán fecsegték ki szándékukat a szárd biztosok és a „Monitenr" jóvá akarja tenni hibájokat? E tárgy mindenesetre, habár nem mindjárt tiltakozásokra, de egyelőre legalább diplomatiai tudakozásokra fog okot adni, mert az 1815-diki szerződések aláirói csak nem nézhetik békén, hogy a nagy hatalmak által biztositott birtokállapot valamely másodrendü hatalmasság által ugy szólván egyetlen tollvonással kitöltessék. Szárdinia ezen „bekebelezés" által szárazon is kényelmes utat nyerne Toscana felé.

A „Moniteure Toscano" máj. 24-ki száma Victor Emmánuel királynak egy kiáltványát hozta, ezen kiáltvány, melyet a Florenczben állomásozó katonaság előtt felolvasták, igy hangzik:

„Toscanai katonák! Az első csatazajra vezért kerestetek, ki titeket Olaszország ellensége ellen harczba vezessen. Én e parancsnokságot elvállaltam, mert kötelességem a nemzet öszszes hadierejébe rendet és fegyelmet hozni be. — Ti nem vagytok többé egy olasz tartomány katonái, hanem részét képezitek az olasz hadseregnek. — Minthogy én titeket méltóknak tartalak a francziák mellett harczolni, azért szeretett vejem Napoleon herczeg parancsnoksága alá helyezlek, kire a franczia császár nevezetes hadimüködéseket bizott. Engedelmeskedjetek nekie ugy mint nekem engedelmeskednétek. Ő osztja azon nézeteket és hajlamokat, melyekkel mi birunk, t. i. én és a nagylelkü császár, ki azért jött Olaszországba, hogy a nemzetek jogát védelmezze." stb.

A „Times" nápolyi levelezője május 21-ről irja: „Utolsó levelemben tartózkodással irtam a mostani királyné legidősb fia érdekében — állitólag — létező öszszeesküvésről, azóta egy tényt hallottam, mely az előbbi hirnek hitelességet látszik kölcsönözni. Azt mondják, Nápolyban aláirási ivek bocsáttattak forgalomba és hogy egyének felszólittattak, miszerint gróf Trani Lajos trónörökösödése érdekében irják alá nevöket. Világosan látszik, hogy az örökös hezczeg irányaitól félnek. — A herczeg szárd származása, nagybátyjának a syrakusai grófnak befolyása, némely nemhelyeslő nyilatkozata, atyja kormányzását illetőleg, mindez rettegéssel tölti el azon pártot, mely eddig a kormányon állott. Nehány nap előtt egy nyilatkozatnak kellett volna történni gróf Trani érdekében, ennek azonban utját állották. — Mint mondják, sok egyén van compromittálva, ezek között Campagna, Merenda és Mazza rendőri ügynökök. Merendát elfogták és a messinai citadellába küldötték, ezenkivül számos elfogatások rendeltettek meg. Azt is rebesgetik, hogy maga Murena a pénzügyminiszter is compromitálva lenne, és ha nem csalódom, ki fog sülni, hogy azok, kik az eddigi rendszert pártolták, mind hazájuk, mind királyuk iránt ravaszok voltak."

— Bukurestből irják máj. 22-ről az „Ö. C."-nek: Kuza Jassyból elutazott, nem tudják hová. A „Nationale" szerkesztője az ismeretes utrademokrat Boeresku Vazul az országban nagy agitatiot visz véghez részint titokban, részint kéz alatt azon czélra törve, hogy az ország keljen föl az idegen fejedelem alatti unio mellett. Tetemes számu ujonczok szállittatnak ide. A törökök a más parton kémszemlét tesznek, hogy a moldvaoláh helyőrségek felől meggyőződjenek. Az öreg Macedovszki fő tbkká neveztetett. Ez testvére az 1822-ben a törökök által kivégzett Bimbasi Sávának. Ekkor boszut esküdt a török ellen.

A „Tem. Ztg"-nak irják Mostárból máj. 13-ról: „A nemzetközi biztosok Cattaróba vonultak, a franczia és a porosz biztos kivételével, kik Grahovóban maradtak. Mint hallom, a franczia biztos nem szünik meg a rajáhkat lázitani, hogy keljenek föl.

Konstantinápoly, május 28. A szultán tegnap meglátogatta a top-kapu-palotát s a nagyvezirrel hosszasan értekezett, minek folytán este nagy miniszteri tanács tartatott, melynek eredményeül több uj kormányzó kineveztetése lőn közzétéve. Ahmet pasa és admirál az Archipel, Rifat pasa a janinai exkormányzó Szilisztria, Taib pasa Tricala, Sherif pasa Karsz és Takeeddin pasa Orfa kormányzójává neveztetett, — majd mind oly kinevezések, melyeknek katonai indok képezi alapját. — Czirkassiából jött levelek jelentik, hogy az oroszok nagy győzelmeket vivtak ki Shamil fölött Daghesztánban legyőzetvén elillant e törzsfőnök, s a győző mindenkép rajta volt, hogy őt kézre keritse.

Bécs, máj. 26. Hogy a szerbek és feketehegyiek nemsokára annak rendi szerint harczra kelnek, mihelyt a czélszerü pillanatot megérkezve látják, az már nem szenved kétséget. A fölkelés naponként gyarapodik Herczegovinában, s a török csapatok sokkal kevesebbek, mintsem képesek lennének a haladásnak indult fölkelést akadályozni. Montenegro mozditja azt elő s ha Dervis pasa nem fejt ki lehető legnagyobb erélyt, akkor rövid idő jártával az egész déli Herczegovina Montenegronak fog engedelmeskedni. Május 10-kén a fölkelők Suttorinában 100 távirati oszlopot vágtak ki; 11-kén a cattaroi katonai kormány Dervis pasát az iránt kereste meg, hogy a bünösöket büntesse meg vagy szolgáltassa ki s eszközöljön kárpótlást. Addig is a megrongált távirati vonalhoz legközelebb eső lakosokat fogdostatta össze s Castelnuovoba viteté. Tudva van, hogy Danilo izgatására Vukalovics insurgens főnök vitette végbe a rombolást.

De tökéletesen tudva vannak a szerbeknek és feketehegyieknek egyéb tervei, valamint Hequard franczia consul müködései is. Danilo és Milos között formaszerinti szerződés köttetett és Francziaország megadta a kért igéretet, egy régi Szlávország visszaállitására nézve. Milos Bosznia megtámadását, Danilo Bocche di Cattaro-ét válta magára. Mielőtt munkájokhoz fognának, általános fölkelés fog Belgrádban kitörni, a bosnyákok s a Bocche lakosai nagy igéretekkel

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

fognak fölkelésre szólittatni és a ki vonakodnék, annak meg kell semmisülnie. Danilo a maga részéről tüstént kibocsátja felszólitását Boccho di Cattaro lakosaihoz, mihelyt franczia hajók mutatkoznak a partoknál. Ő elvárja, hogy a francziák 4000 emberrel megkisérlik a kiszállást. Egyelőre Hequard ügynök Skuttariból Czettinyebe 200,000 csomagot küldött, melyek mindegyikének 12 kemény töltés a tartalma, s 26 ló által vitt szállitmány küldetett innen Grahovoba. A montenegroiak támadási terve sem titok többé.

Más részről Plojesti-hez egy pár postaállomásnyi távolságban Florest helység mellett moldova-oláh tábor alakittatott, mely 20,000 fõnyi militiát, önkénytest és határőrt foglal magába. Ezen csapatok élelmezésére nézve azonban a legnagyobb akadályokkal kell megküzdeni (Frank. P. Ztg.)

— Dresda, máj. 31. A „Dresdn. Journ.“ ma közzétészi ama nyilatkozatok szövegét, melyeket Bajor- s Szászország a szövetség-gyülés legutóbbi ülésében tettek; azt állitja, hogy azok a Poroszország iránti előzékenység szellemében fogadtattak, s tudni akarja, hogy az Ausztria s Poroszország közti egyetértés létesitése végetti alkudozások a legutóbbi napokban Németország érdekeire nézve örvendetes haladást tettek.

— Pourtalés grófnak Párisból visszatérése fölött egy berlini lapban igy irnak: „Ugy hiszik, hogy Pourtales gróf oda lesz utasitva, hogy kezesitéseket kérjen; azonban azt is erősitik, hogy a porosz diplomatának Berlinbe menetele előtt Walewszky gróf kinyitatkoztatta miszerint fel van a császártól hatalmazva arra, hogy e tekintetben egyezkedjék. E szerint várnunk lehet, hogy Pourtales grófnak Párisba leendő visszatértével oly tárgyalások fognak kezdődni, miknek kimenetele Németországnak az ausztriai-olasz háboru alatt Francziaországhoz való viszonyait kell hogy elhatározza.

Frankfurt, május 27. Poroszország és a szövetség állása a háboru kérdéséhez a szövetséggyülés tegnapi ülésében tárgyalásul fennforgott. Erről a „N. Pr. Z.“ következőleg ir: „Tudva van, hogy Hannovera utólagosan lépett fel a szöv. gyülésnél inditványának indokolásával. Ezen indokolás a mult ülés jegyzőkönyvébe, közvetlen azután, hogy a porosz követ a maga tiltakozását ismételte, letétetett, s mindenekelőtt formaszerint fenntartá Hannovera azon jogát, minden időben önállóan tehetni inditványokat, melyeket a politikai helyzet által igazoltaknak tart, aztán tárgylagos szempontból kifejté, hogy egy figyelő hadtestnek felállitása a legegyszerübb felelet a már fölállásban levő franczia figyelő hadtestre. Időközben mint tudva van Poroszország Alvensleben tbk által az összes középállamokkal tárgyalásokat folytatott, s ezen tárgyalás eredménye a szövetséggyülés tegnapi ülésében egy a legkibékitőbb formák közt mozgó nyilatkozatban lépett napvilágra, mely Bajorország által formulázva, a többi három királyság valamint Darmstadt és Baden nhgségek által is elfogadtatott, s mely nemcsak Poroszország azon igéretét, hogy kész és el van határozva, szükség esetében egész hatalmával Németország mellett föllépni, hálásan fogadja, hanem egyszersmind a Poroszország által igénybe vett kezdeményezés iránt is teljes bizalmat fejez ki, természetesen nem a nélkül, hogy keresztül ne láttassa, miszerint az ily kezdeményezést aztán valóban el is várják. Vajjon ezzel ez ügy a szöv. gyülés körén belül be van-e fejezve, ez még bevárandó, egyelőre a porosz követ Usedom föntartá magának a viszonzást.

Brüssel, máj. 28. Azon többször emlitett előkészitő rendszabályokról, melyeknek czélja fenyegető esetlegekre a hadsereget tekintélyes lábra állitani, a „K. Z.“ levelezője következő közlést kapott: „A militia öszszes osztályainak beszólitása iránt a kibocsátványok ki vannak adva, kir. aláirással ellátva s a hadiügyminiszter által, valamint az illető tartományi kormányzók által ellenjegyezve. Az ország összes polgármesterei utasitva vannak, hogy az első távirati üzenetre az e kibocsátványokban kijelölt intézkedéseket azonnal foganatositsák. Ekként Belgium képes lesz, négy vagy öt nap alatt 60,000 s tiz nap alatt 100,000 fõnyi rendes csapatokat sikra állitani.“

Hadi mozgalmak. — A „Budapesti Hirlap“ jun. 1-jén irja: — A Varese és Como közti küzdelemre nézve még ma sincsenek hivatalos hireink, s a mit külföldi lapok e tekintetben közölnek, annak hitelességéről nem kezeskedhetnénk. Egyébiránt Garibaldi operatióit ugyis csak alárendelt fontosságuaknak tartjuk, és nagyobb kiváncsisággal várjuk annak hirét, hogy mi történt légyen Niel tábornok hadseregével, mely szintén az ausztriai jobb szárny ellen akart müködni; még a franczia és szárd tudósitásokból is az látszik kiderülni, hogy a szövetségesek a Sesia mentében és a Pó bal partján tetemes nehézségekre akadtak, miknek legyőzése eddigelé nem sikerült. Victor Emanuel azon ismételt kisérletei is, mik által az ausztriaiakat a vercelli hidfő mellől vissza akarta szoritani, arra mutatnak, miszerint Garibaldinak Novara felől is akarnának segitségére jőni, melyet azonban az ausztriaiak mindeddig oda nem hagytak és nem könnyen fognak oda hagyni. Szintugy az ausztriai balszárny még a montebellói ütközet után is állhatatosan őrzi a stradellai utakat és igy e ponton sem lehet még a szövetségesek előnyomulásáról szó. Képzelhető, hogy Párisban máris fogy a türelem, mert ott gyorsan egymást követő győzelmekre, de nem rendszeres hosszadalmas háborura számitottak.

A „Köln. Ztg.“ a franczia szárd hadsereg állását következőleg irja le: A franczia szárd seregnek központja — állitólag — Alessandriában van, balszárnya San Salvatore-n, Valenza-n és Occimiano-n át Casaleig nyulik, innen pedig észak felé még inkább előre tolt őrsei a Sesia mentében Vercelli és Romagnanoig, hasonló magasságban a háttérben fekvő Biella-ig terjednek, elővédseregei Tortona és Voghera előtt állanak, őrjáratai pedig a jobbszárny legvégső pontjáig, Bobbioig, a Trebbia mellett haladnak. A Napoleon herczeg hadosztálya, mely Genuában szerveztetik, ugy látszik, elkülönitve fog működni Toskanában, és igy a Pó melletti első hadsereghez nem számitható. Épp ily kevés befolyással van a fõhadsereg müködéseire Garibaldi 4—5000 emberből álló csapatja, mely Romagnanoból Sesto Calenden át Vareseig, és Comoig is tesz kirándulásokat.

Az állás meglehetősen kiterjedt, főként ha a franczia 4-dik hadtestnek (Niel) főhadiszállása még Biellaban volna, hol máj. 18-kán volt. Biellatól vagy Romagnanotól Serravalleig, Novitól keletre, 16 német mértföldnyi távolságot foglal az el. A Pó, nyugottól keletre, Casalenal metszi azt át. A Frassinetto nyugoti oldalánál beszakadó Sesia, mintegy két német mértföldnyi távolságra, egész Valenzaig délfelé kényszeriti azt terjeszkedni, hol ismét visszalép keleti irányába. Casalen kivül még csak Valenzánál érinti a franczia állás a Pót. (II-dik hadtest — Mac-Mahon.)

Ezen állásból, a központ és balszárny részéről éjszak felé, vagy pedig a központ és jobb szárny részéről dél felé, Lombardia ellen képzelhető csak a támadó müködés. Az első esetben — Milano ellen — a seregnek Valenzánál és Frassenettonál a Pón, Candiánál és Vercellinél a Sesián, továbbá Agognan és más 5—5, egy részt mély havasi folyamon kellene áthatolnia. A második nemü megtámadás esetében. a központ és jobbszárnynak inkább öszpontositott hadosztályai Pavia és Cremona közt kisérthetnék meg a Pón való átmenetet, (miként 1796. Napoleon, ki Piacenzáuál ment át,) hogy az osztrákokat, ha csak lehet, Lombardia feladására és a Mincioig való visszavonulásra kényszeritsék.

Az osztrák sereg szinte összehuzódott előbbi kiterjedt állásából.

— Némelyek Lajos Napoleon rejtélyes jellemére vélnek ismerni a jelen hadfolytatásban is, mintha meglepetéseket ügyekeznék előkészitni E rejtélyesség iránti hitnek tulajdonitandó bizonyosan azon hir is, mely szerint Mac Mahon tbk és annak hadteste – igy szól egy turini május 26-ki tudósitás — már három nap óta nyom nélkül eltünt; de Turinban megvalának győződve, hogy egy szép reggel majd csak valahol felbukkan, hol megjelenése igen meglepő lesz. A „Journ. des Debats“ levelezőjétől azonban, ki a szövetségesek jobbszárnyát személyesen beutazta, már tudják, hogy Mac Mahon tbk. főhadiszállása 25-én Vogherában volt. De hogy hová lett Niel tbk hadteste, melynek a Ticino felé indultát oly rég jelentették volt, csak most nyerünk biztos tudósitást. A „Moniteur“ ugyani f. hó 2-kán jelenti Párisból, hogy Niel tbk Novarába benyomult.

Ugyancsak Párisból jun. 2-án távirják: A „Moniteur“ közhirül adja a Velencze ostromzárlása iránti jelentést. Vercelliből egy a Palestronál történtek fölötti részletes tudósitás a sebesült francziák számát 200-ra teszi; az osztrák csapatoknak sikerült, a piemontiak jobbszárnyát megkerülni; a franczia-szárdok állitólagos előnye egyedül állásuk megtartása egy csatorna mellett, mely fölött egy összekötő hid áll. (Ö. Corr.)

A „Wdr“-nek jun. 1-ről távirják Párisból: A „Moniteur“ következő bulletint közöl: Vercelli, kedden este. Az ausztriaiak a szárdiniai királyt reggel nagy számmal megtámadták, hogy csapatainknak a folyón valo átmenetelét megakadályozzák. A szárdiniaiak Trochu tbk osztálya által támogatva a megtámadást visszaverték. A 3-dik zuáv-ezred, a szárd osztályhoz csatolva, „csodákat“ mivelt. Az egyesültek vesztesége jelentéktelen. (200 ember! megjegyzi az „O. D. P.“) A „Moniteur“ tehát — mond a „Wdr.“ — szokása szerint a francziáknak tulajdonitja a nap sikerét.)

— Az osztrák seregeknek Szászországon való átvonulása még folytonosan tart, közelebbről mintegy 6000 könnyü és nehéz lovasból álló szállitmány jelentetett, melynek junius 1-jén kellett megindulnia. Egy porosz hadtest átvonulásáról is beszélnek Lipcsében, az „Allg. Ztg.“ szerint azonban ez még nincs jelentve (Presse.)

A merész szabadcsapatvezér Garibaldi hadjárata feletti utolsó tudósitásokat ime sürgönyök hozzák:

Bern, jun. 1. Varesét 4000 osztrák katona szállta meg. A Cialdini alatti szárd csapatok elvágattak volna. Garibaldi Lavenóba ment. A tessini határ felől egész éjen át ágyuzást hallottak. Milanoból jun. 2-ról jelentik: Varesét tegnap Urbán altbgy lövette, bevette s hadi sarczot vetett rá. A törvényes hatóságok ismét müködnek.

Bernből, jun. 1-jén reggel távirják: Garibaldi hadtestének egy csapata máj. 30-kán délután megjelent Laveno előtt (megerősitett hely a Lago Maggiore mellett) és azt megtámadta; a harcz egész éjen át tartott, mire Garibaldi a nélkül, hogy eredményt vivott volna ki, 31-én visszavonult, este ismételte a támadást, s ez egész éjen át tartott.

Bécsből, jun. 3-ról távirják a „P. Ll“-nak: Egy berni magánsürgöny jelenti: az ausztriai csapatok Veltlinbe nyomultak elő, s egy ausztriai hadtest Sesto Calendénél áll, egy másik Como mellett. Garibaldi állása Lavenónál válságos.

Ujabbak. — Garibaldi válságos helyzetének hová döltéről mitsem szólnak az utóbbi irások. Csupán a Lago Maggiore ausztriai oldalán fekvő Laveno-erőd birtoka helyezhetné őt azon karba, hogy a nevezett tónak innenső partján magát tarthassa. A visszavonulásra Piemontba most Sesto Calende elfoglaltatása után, csak egy utja maradna, és pedig a Lago Maggiorén keresztül. Ámde itt gőzösök állhatják utját, s ekkor csak Svájczba vethetné magát, hol aztán lefegyvereznék. Ez ama válság, melyből oly kétes a váltság a bécsi lapok szerint.

Niel hadteste ekként nem nyomult ama pártvezér után, hanem e helyett Novarát szállta meg. Ily jelentékeny hadtestnek jelenléte Novarában világos ujjmutatás arra, hogy a franczia-szárdok legközelebbi támadása egész súlylyal az ausztriaiak jobb szárnya ellen fog intéztetni. Ugyanezt mutatják az ehhez legközelebbi, a vercelli — mortarai vonalon Palestrónál történt nagyobb mérvü előörsi ütközetek, hol a tudósitások egybevetéséből az eseményeknek mintegy következő folyama tünik ki. Az ausztriaiaknak sikerült a piemontiak jobb szárnyát megkerülni, s ezáltal igen valószinü, hogy az ausztriaiak Cialdini és Victor Emanuel közt foglaltak állást, mely utóbbira nézve ekként sürgös föladattá lőn az egybekottetést amannak hadtestével helyreállitani, s innen támadása Palestro ellen, mely a „Mon.“ szerint sikerült volna, de rögtön támadólag látjuk ismét az ausztriaiakat fellépni, mégpedig oly erélylyel, hogy a Trochu hadosztály is belevonatott a háboruba. Ezzel s talán még más csapatokkal erősitve tettek ezután ugy látszik a piemontiak jun. 1-jén ismét támadást, melyet azonban Zobel altbgy csapatjai megakasztottak. Ez látszik a dolgok folyamáta lenni; az volt-e igazán, majd csak a részletes tudósitásokból tudandjuk meg. Hogy egyébaránt a Sesia vonalairól s a Pó-szög mellől készül a nagy támadás, ennek bizonysága a főhadiszállásnak Vercellibe áttétele is. Párisi körökben már legközelebb várták a Pó-átkelést, s a börze már is csupa fül.

Touloni tudósitások szerint a Bouet tengernagy parancsnoksága alatti hajóhad jun. 15-kén induland tengerre. A kölni lap szerint hat kiszálló század lesz e hajórajjal. E századok a legidősb hajóhadnagyok alatt állnak, kik majd mind ütegeket vezényleltek Sebastopol ostrománál. E századok rendeltetését még nem tudni.

London, jun. 3. Hirszerint az ellenzék legközelebb Hassington marquis által a miniszterek elleni bizalmatlansági szavazatot s azok leköszönését inditványozandja, azt várván, hogy azok már akkor is lelépendnek, ha csupán csekély többségök lenne.

Raguza, jun. 1. Blekbe török hadcsapatok érkeztek volna s a fölkelők ellen fogtak nyomulni. Az ismeretes főnök Vukalovics is elutazott Grahovóba, állitólag montenegrói segélyerőt keresendő. (Ö. Corr.)

Hivatalos sürgönyök.

Feladatott N.-Szeben jun. 4. 3 órakor d. u. Kolozsvárra érkezett jun. 4-kén 9 óra 40 perczkor d. u.

Verona, jun. 4-én. A cs. k. hadsereg ma a Ticino balpartján öszpontositott állást foglal. Főhadiszállás Abbiate Grassoban. Még nem érkezett tudósitás, ha voltak-e harczolások, de ez iránti hirek érkezte még ma várható. A modenai herczeg csapatainak erősitésére vezérőrnagy Jablonszky alatt egy dandár megy.

Feladatott N.-Szebenben jun. 5. d. u. 1 óra 20 perczkor. Megérkezett Kolozsvárra jun. 5. d. u. 3 óra 40 perczkor.

Veronából, jun. 3-ról. A harcztéren semmi különös. Minthogy az ellenség mind jelentékenyebb csapatokkal nyomul Novarán át a Ticino felé, táborszernagy Gyulai e szárnyon jobban összevonta csapatait, s ugy csoportitotta, hogy alkalmas pillanatban az öszpontositott egész erőt a maga idején használhassa.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

O cs. kir. ap. Fölsége a megnövelt haderök szervezésének bevégzésével foglalkozva, tbszngy Hess-t megbizással küldte a II. hadsereg föhadiszállására. Fzen sürgönynek a tegnapi elött kellett volna elindittatnia, de csak ma érkezett meg.

Feladatott N.-Szebenben jun. 6. d. e. 9 óra 45 perczkor. Megérkezett Kolozsvárra jun. 6. 10 óra 50 perczkor d. e.

Verona, jun. 4-kén. Részletes tudósitás szerint Urbán altbngy május 30-kán három dandárral megindult Monza és Rho-ból, s kettöztetett menetben két hadcsapattal Ivadate és Gallarateig nyomult elö. 31-kén reggel a menet folytattatott a részben eltorlaszolt Varese felé. Jun. 1-jén egy küldöttség Comoból élén a püspökkel jelenté, hogy aláajavetik magukat a törvényes kormánynak, s a lakosság érdekében védelem és szelid bánásért esedeztek.

Feladatott N.-Szeben jun. 8-kán d. u. 8 órakor. Megérkezett Kolozsvárra jun. 7-kén d. e. 9 óra 5 perczkor.

Az erdélyi országos lap a megyefönöknek.

Verona, jun. 5. hiteles.

Tegnap 7 órakor Magentanál heves csata a Ticino bal partján nagy hadcsapatokkal megjelenö ellenség és az 1. és 2-dik cs. k. hadtestnek azon környékben felállitott csapatai közt. A csata változó szerencsével egész az éj beáltáig folyt. A sürgönynek Veronábóli elinditásakor részleteket nem lehete közölni, mivel a gyözelemérti küzdelem 5-kén még folytattatott. A cs. kir. csapatok ujongva mentek a csatába, s dicsöséges bátorsággal tartották magukat.

Táborszernagy Gyulai parancsára a mailandi hivatalok és helyörség, kivévén a várkastély örsergét, a csata eldöltéig kivonult a különben nyugodt városból.

Lebzeltern vezérörnagy, Stromfeld ezredes, Mertel örnagy a Hartmannoktól, s Möraus örnagy sebesülten hozattak Veronába.

Bécsi börze.	junius 4.	junius 3.
Nemzeti kölcsön 100 pftért	69.—	
Metalliques 5 pc. „ „	62.25	
Bankrészvény darabja	788.—	
Hitelintézeti részvény	140.20	
Augsburgi váltó	125.—	
London 10 ft Sterling	142.—	

A bécsi börzén junius 4-én a magyar urbéri kárpótlás 63 ft. — kr. az erdélyi 58 ft. 50 kr.

T. és felelös szerkesztö DÓZSA DÁNIEL.

Urbérkárpótlási töke-utalványozás.

A kolozsvári cs. kir. megyei törvényszék utján b. Bánffi Katalinnak aranyos-lónai, gerendi, vajdaszegi, f.-fügedi, a.-füged, m.-bogathi b. u. 5697 ft töke 1773 ft k. hátr., — Gencsi Albertnek a.-sz.-miklósi b. u. 1580 ft töke 587 ft k. hátr.,—Vajna Zsuzsánna örököseinek m.-péterlaki 242 ft töke, 55 ft k hátr.,— Mohai Ferencz topa sz.-királyi, meregyói b u. 889 ft töke, 289 ft k. hátr., — b. Szentkereszti Zsigmondnak egeresi danki, tóttelki, lapupataki, forgácskúti, argyasi b. u. 4357 ft töke, 1123 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig. Tárgyalási nap september 13. d. e. 9 orakor.

A zilahi cs. kir. megyei törvényszék utján Márkus Sándor és Jánosnak kutsói, b. u. 168 ft töke, 77 ft k. hátr., — Török Zsuzsánna Kaisler Gy. özvegye, Balog Karolina Hajdu Jánosné, Török Krisztina Szentkirályi Lajosné és Török Ágnes özv. Erdödi Istvánnénak krasna-czegenyi b. u. 53 ft töke 29 ft k. hátr., — Linkner M. és özvegye Hatfaludi Anna örököseinek o. nádasdi, sz.-szegi nyirmoni b u. 5320 ft töke, 1725 ft k hátr., — báró Bánffi Ádám jogtulajdonosa b. Bánffi Albertnek csögi, m.-csáholyi o.-csáholyi erkisfalvi, k. czegenyi t.-szarvadi, zölczei érhatvani, halásházi b. u. 15939 ft töke, 3882 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig. Tárgyalási nap aug. 16. d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. kir. megyei törvényszék utján Rettegi Rózália, Kozmáné örököseinek kisbudaki b. u. 4084 ft töko, 1021 ft k. hátr., — Maksai Klára özv. Buda Venczelnének magyarsárdi b. u. 773 ft töke 344 ft k. hátr., — Nagy Lajosné szül. Lava Katalinnak györgyfalvi patai b. u. 3334 ft töke 877 ft k. hátr.,—Veress Józsefnek magyarói, m.-régeni b. u. 599 ft töke, 169 ft k. hátr., — Décsei Zsófia, özv. Módi Istvánnénak poosai b. u. 1395 ft töke, 651 ft k. hátr, — Idösb Zudór Sámuelnek m. palatkai b. u. 1082 ft töke, 270 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig. Tárgyalási nap sept. 10. d. e. 9 órakor.

Ugyanott Bánffi exc mint Horváth Zsigmond jogtulajdonosának bánffi-hunyadi b. u. 193 ft töke., — Szentpáli Ignácznak n.-oklosi, rundi b. u. 1685 ft töke, 433 ft k. hátr — Gálfalvi György örököseinek, u. m. Gálfalvi Róza, Julia és Máriának berkeszi, mikesi b. u. 1545 ft töke 239 ft k hátr. — Czóbel Ámáliának lunkai, borévi, vidalyi, f.-peterdi b. u. 3733 ft töke, 955 ft k. hátr, — Gyalakutai gr Lázár József örököseinek m.-gy.-monostori, o.-gy.-monostori eztánai, oláh bikali, b. u. 2623 ft töko, 258 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig, Tárgyalási nap sept 5. d. e. 9 órakor

A kolozsvári cs. kir. megyei törvényszék utjén Orbók Sámuel örököseinek hosszu-macskási, kovácsi b. u. 1079 ft töke, 408 ft k hátr.,—Biró Rózália Kabós S. özvegyének szászzsom bori b. u. 206 ft töke 48 ft k. hátr., — Sipos Péternek paptelki b. u. 3990 ft töke, 329 ft k. hátr., — Cserei Farkas özvegye és gyermekeinek szászfülpösi o.-ujfalvi, szt.-andrási, szokoli b. u. 6091 ft töke, 1585 ft k. hátr., — Biró Mózesnek argyasi b u. 1204 ft töke, 301 ft k. hátr., — Pyrker Johanna, özv. Horváth Jánosnénak maros- és mezö-keczei b. u 2011 ft töke. 502 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30 ig. Tárgyalási nap sept. 2. d. e. 9 órakor

Ugyanott gróf Kornis Teréz. Dindár Józsefnének tihói, kendermezöi b. u. 9609 ft töke 2414 ft k. hátr., — Jánky János árváinak czentei b. u. 405 ft töke, 151 ft k hátr., — Lendvai Rudolfnak nosolyi b. u. 4814 ft töke, 714 ft k. hátr., — Gróf Haller Zsófia, özv. b. Inczédi Sámuelnének m gorbói, mákói, o.-nádosi, n.-petri, egeresi, tóttelki, n.-valkói, jakótelki kalotaujfalvi, argyasi denki, forgácskúti, lapupataki b. u. 10057 ft töke, 2375 ft k. hátr, — Jancsó Misinek babonyi b. u. 109 ft töke, 28 ft k. hátr., — Orbán Eszter, Jancsó Mihálynénak a.-füldi b. u 261 ft töke. 72 ft k hátr., — Simény György özvegyének körtvély-kapui b. u. 10841 ft töke, 2712 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig Tárgyalási nap september 21. d. e 9 órakor.

A kolozsvári cs. kir. megyei törvényszék utján Vas Ágnes, özv. Nemes Józsefnének aranyos sz.-miklósi b. u. 383 ft töke, 144 ft k. hátr., Simon János örököseinek tihói b. u. 133 ft töke, 31 ft k. hátr., — báró Vesselényi Ferencz és Lászlónak m. n.-csáni füzesi, pánczél-csehi b. u. 4556 ft töke, 732 ft k. hátr., — Janka Lajosnak sz.-gotthárdi sz. egyedi mohaji b. u. 15649 ft töke, 3104 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig. Tárgyalási nap sept. 24. d. e. 9 órakor,

Ugyanott Gámán Jánosnak, mint Csiki M. jogtulajdonosának a m. palatkai b. u. 495 ft töke, 123 ft k. hátr. — Gr. Vas Klára b. Puteani Sándornénak m.-n.-zsombori zutorl b. u. 281 ft töke, 74 ft k. hátr. — Galgóczi Lajosnak és özv. Zudor Katalinnak mezöszentjakabi b. u 782 ft töke, 195 ft k. hátr.,—Mohai Sándornak n.-petri b. u. 1167 ft töke 642 ft k. hátr., — Ajtai Györgynek hesdáti b. u. 700 ft töke 996 ft k. hátr., — Czakó Borbála, özv. id. Bonis Sándornak magyarborzási b. u. 382 ft töke, 95 ft k. hátr, — Idösb Ajtai Györgynek simontelki b. u. 269 ft töke, 69 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig. Tárgyalási nap sept. 12. d. e. 9 órakor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(669) (7—7)

Moll SEIDLICZI PORA.

Az utolsó párisi világmükiállitáson a hivatalos Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvosszerek felett **egyes-egyedül** méltatott **jutalom-medaillere**, s a nemzetközi biróság ezen souverain itélete által megczáfolhatlan bizonyitvány van adva arról, hogy ezen készülmény minden kül- és belföldi ilyszerü készülményeket jóságával és becsességével felülmul

Egyedüli központi szállitó raktár: Bécsben a Gólya czimerü gyógyszertár, „Tuchlauben, a Wandl-hotellel szemben."

Egy bepecsételt satul ára: **1** ft **12** kr p p., a melyhez pontos használásmódi utasitás van mellékelve, különbözö nyelveken

Föraktár Kolozsvártt: RITTER TRAUGOTT özvegye gyógyszertára, b. Monostorutczában, Szászvároson SPECH gyógyszerésznél, Beszterczén SZONGOTT, Déván BÜCHLERNÉL.

Ezen Seidlitz-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hoszszas tapasztalás oly hasznosaknak talált, hogy azok hire a birodalom határait túlszárnyalta. Hogy MOLL-féle Seidlitz-porok minö gyógyerövel birnak jelesen a gyomorbajokban és szorulásokban, hogy minö segélyt nyujt a májbajokban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szivdobogásban, vértolulásban, gyomorgörcsben, nyálkakórságban s különbözö nöi betegségekben, azt megállapitott tények bizonyitják, és számtalan ingerlékeny személyeknek nyujtott lényeges könynyülést és uj tetterőt ezen szerek okos használata.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-máj olaj (Darrsch Leberthran-öhl).

---

(698) (3—3)

Èppen most jelent meg!

s Kolozsvártt STEIN JANOSnál s általa minden könyvkereskedésben

kapható:

MIT TEGYEN AZ ERDÊLYI GAZDA HOGY JOLLÉTRE JUSSON?

Az erdélyi gazdasági egyesület által kitüntetett pályamunka.

Irta BERDE ARON. Ára 35 ujkr.

OLASZORSZÁG FÖLDABROSZA

kisebb és nagyobb alakban. 40 krajczártól 4 ujforintig.

KOVÁCS MÁRIA,

KAMÈLIÁK A SIRBOLTBAN.

Regény, 3 kötet, ára 2 ft 10 kr. o. ért.

Dr. SIKLÓSY KÁROLY,

A VIZGYOGYMÓD,

utasitás

a szenvedök használatára.

Ára 2 forint osztrák értékben.

CZILCHERT R.

Állattenyésztési eszmék

szemközt a Magyarországon jelenleg alapból megváltozott gazdálkodási viszonyokkal.

Ára 1 ujforint.

SZALAY LÁSZLÓ

ADALÊKOK a magyar nemzet történetéhez

a XVI-dik században.

Ára: 2 forint 40 krajczár osztr. értékben.

---

(702) (1—3)

Hirdetés.

A korondi fürdö!

Maros-Vásárhelytöl négy öt óra járásnyira, s Udvarhelyhez még közelebb, a parajdi sóbányáról ismeretes kies völgyben fekszik a korondi fürdö és ásványos víz; melynek jó iható és és mellbajokban a gleichenbergi vizhez hasonló hatásu borvize, igen derék sós és iblanyos fürdöje, minden mellbajban, görvélyben s vérbajokban sinlönek üdvös s tapasztalt gyógyszerül szolgál. A fürdöhely alkalmas szállásokkal, jó vendéglövel s izletes fürdöhelylyel el van látva, s jelenleg hat évre haszonbér alatt állván, a szállások csinosbitására s a bövebb kényelem eszközlésére minden meg van téve; e mellett a szállások ára is még az eddiginél is jutányosabbra szabatott. Korond gyógyvizének üdvös hatása, azon tájnak egésséges lége, az idötöltésekröli kellö gondoskodás egyaránt fog jótékonyul szolgálni, s a tisztelt közönség részvétét a fürdö haszonbérlöje kiérdemelni törekvend. A szállások ott helyben bérelhetök BAJCSI KÁROLY fürdöfelügyelönél.

---

(699) (2—3)

Belsö farkasutczában gr. Karacsainé urasszony 81. számu házánál egy **uj zongora** van eladó. Értekezhetni lehet alatt jobbra, vagy az 1-sö emeletbe.

AZ EV. REF. FÖTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belsö farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.